

Αναγκαίες και ικανές συνθήκες για την ανάπτυξη

Το επόμενο διάστημα είναι πολύ σημαντικό για το μέλλον της Ελλάδας στο παγκόσμιο και ευρωπαϊκό στερέωμα καθώς μια σειρά από σημαντικές αποφάσεις πρόκειται να παρθούν. Πέρα όμως από αυτές τις αποφάσεις την τύχη της Ελλάδας θα την καθορίσουν μια σειρά από συνθήκες που θα μπορούσαν να την οδηγήσουν ξανά στην ανάπτυξη.

Η ενίσχυση της αξιοπιστίας της χώρας την οποία προσπαθεί να πραγματοποιήσει η κυβέρνηση τους τελευταίους μήνες είναι μια πολύ σημαντική συνθήκη. Θα πρέπει όμως να πραγματοποιηθεί ταυτόχρονα με πολλές άλλες σημαντικές εξελίξεις. Πρώτα από όλα θα πρέπει να πάρουμε την δόση των 31.5 δις. Ευρώ. Δεύτερον, να επιτύχουμε την επιδιωκόμενη επιμήκυνση (μειώνει την αρνητική επίπτωση των μέτρων στο διαθέσιμο εισόδημα και κάνει την ύφεση πιο ανεκτή) στα πλαίσια της διαπραγμάτευσης που θα γίνει στο επόμενο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο.

Θα πρέπει όμως να έχουμε κατά νου πως επιμήκυνση σημαίνει και αύξηση του χρέους. Τρίτον, πέρα από την βελτίωση της πολιτικής αξιοπιστίας θα πρέπει να βελτιωθεί σημαντικά και η αξιοπιστία της ελληνικής οικονομίας, η σταθερότητα της αγοράς και η αλλαγή του επιχειρηματικού κλίματος. Τέταρτον, θα πρέπει άμεσα να μειωθούν οι πιέσεις και οι αντιδράσεις σε εγχώριο επίπεδο που δεν βοηθούν καθόλου τις όλες προσπάθειες. Πέμπτον, θα πρέπει η κυβέρνηση να ελαχιστοποιήσει τους κραδασμούς που θα έχει στα κόμματα η ψήφιση των μέτρων για να ισχυροποιηθεί και να σταθεροποιηθεί το πολιτικό σύστημα στην Ελλάδα. Έκτον, θα πρέπει να ασκηθεί μεγαλύτερη πίεση προς τους ευρωπαϊούς εταίρους μας με στόχο την δημιουργία ενός αναπτυξιακού πακέτου βοήθειας προς τη χώρα.

Όλα αυτά θα πρέπει να γίνουν σε μια περίοδο όπου η Ισπανία ανακοίνωσε σκληρά μέτρα δημοσιονομική λιτότητας, και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανακοίνωσε πως το οικονομικό κλίμα στην Ευρωζώνη επιδεινώθηκε περαιτέρω τον Σεπτέμβριο, υποχωρώντας στο χαμηλότερο επίπεδο από τον Αύγουστο του 2009. Ταυτόχρονα, η έκθεση της Standard & Poor's που δημοσιεύτηκε στις 25 Σεπτεμβρίου του 2012 δείχνει πως στην Ευρώπη αυτή την στιγμή επικρατούν μια σειρά από δυσμενείς οικονομικές συνθήκες που εμποδίζουν την οικονομική ανάπτυξη των κρατών μελών που βρίσκονται στην διαδικασία δημοσιονομικής προσαρμογής. Αυτές οι συνθήκες είναι ανάμεσα σε άλλες η επίπτωση του δημοσιονομικού πολλαπλασιαστή στα κράτη μέλη που είναι κατά πολύ μεγαλύτερος από τον μέσο όρο, το ότι το διεθνές εμπόριο σήμερα δεν είναι τόσο επωφελές για τις περιφερειακές κυρίως χώρες, το ότι έχουν εξαφανιστεί κάποιοι παράγοντες υποστήριξης της ανάπτυξης όπως για παράδειγμα η ζήτηση για ευρωπαϊκές εξαγωγές από τις αναδυόμενες αγορές, το ότι οι καταναλωτές στα διάφορα κράτη μέλη ανταποκρίνονται με διαφορετικούς τρόπους στην δημοσιονομική λιτότητα, οι αποκλίνουσες επιχειρηματικές επενδύσεις και προσδοκίες και τέλος η μη ικανή και επαρκής ροή χρήματος-ρευστότητα στην πραγματική οικονομία. Όλες αυτές οι συνθήκες δεν βοηθούν στην καταπολέμηση της κρίσης χρέους της Ελλάδας και στην ηπιότερη δημοσιονομική προσαρμογή.

Δεν είναι δηλαδή η αναποτελεσματικότητα των κρατών μελών ούτε και η απροθυμία των πολιτών τους που επηρεάζει τις προσπάθειές για ανάκαμψη όσο οι τρέχουσες οικονομικές συνθήκες στην Ευρωζώνη, η αβεβαιότητα στις χρηματαγορές και οι ευπάθειες της αρχιτεκτονικής της Ο.Ν.Ε. που δυσκολεύουν κάθε προσπάθεια ανάκαμψη. Για αυτό το λόγο μια σειρά από εκθέσεις και αναφορές από την Fitch,

από την Moody's και την Ernst & Young προβλέπουν περαιτέρω συρρίκνωση της ελληνικής οικονομίας, αναιμική ανάπτυξη και ανεργία

Για να μπορέσουμε να πετύχουμε τους στόχους μας και να εκμεταλλευτούμε την αντιστροφή του κλίματος για την Ελλάδα σε ευρωπαϊκό επίπεδο, άσχετα αυτό αν αυτό προέρχεται από την προσπάθεια των κρατών μελών να διατηρήσουν τα συμφέροντα τους σε ευρωπαϊκό επίπεδο, θα πρέπει επιπλέον να πραγματοποιηθούν μια σειρά από αναγκαίες ή και ικανές συνθήκες οι οποίες οι οποίες παρουσιάζονται παρακάτω

Στο εγχώριο επίπεδο

1. Να πάρουμε τα μέτρα για την δημοσιονομική προσαρμογή.
2. Να υλοποιήσουμε το πρόγραμμα αποκρατικοποιήσεων όσο το δυνατόν συντομότερα.
3. Να ενεργοποιηθεί το πρόγραμμα των δημοσίων επενδύσεων καθώς και του ΕΣΠΑ. Για παράδειγμα παρέχονται 14 δις. για επενδύσεις στους μεγάλους οδικούς άξονες ως πιστωτικές ενισχύσεις για την χρηματοδότηση των έργων μέσω της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων.
4. Να προχωρήσουμε με ταχύ ρυθμό προς την εξυγίανση του τραπεζικού συστήματος μέσω της ανακεφαλαιοποίησης των βιώσιμων και εξυγίανσης των μη βιώσιμων τραπεζών
5. Να αναδείξουμε την καλύτερη του αναμενομένου εκτέλεση του προϋπολογισμού και την δημιουργία πλεονάσματός από φέτος κάτι που φαίνεται αρκετά πιθανό.
6. Να προβούμε στην εξυγίανση του δημόσιου τομέα και στην πάταξη της φοροδιαφυγής.
7. Να προωθήσουμε όσο το δυνατόν μεγαλύτερο κεφάλαιο από αυτό που θα αντλήσουμε από την δόση των 30 και πλέον δις στην αγορά και στην πραγματική οικονομία.
8. Να τονώσουμε την αυτοπεποίθηση και την αισιοδοξία των πολιτών και των επιχειρηματιών ενημερώνοντας τους για τις θετικές εξελίξεις.
9. Μέσω μεταρρυθμίσεων να ελαχιστοποιήσουμε τις στρεβλώσεις που προκύπτουν τόσο στον ιδιωτικό όσο και στον δημόσιο τομέα. Για παράδειγμα, θα πρέπει επιτέλους να πραγματοποιηθεί το άνοιγμα των κλειστών επαγγελματιών και άλλων σημαντικών αλλαγών.

Στο ευρωπαϊκό

Οι δράσεις που κρίνονται ή θα έπρεπε να κριθούν αναγκαίες ή ικανές σε ευρωπαϊκό επίπεδο είναι

1. Θετική εισήγηση από την Τρόικα καθώς και από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο για την βιωσιμότητα του χρέους.

2. Η δυνατότητα ελάφρυνσης της εξυπηρέτησης του χρέους μέσω πχ της επιστροφής κερδών από ελληνικά ομόλογα που πραγματοποίησε η ΕΚΤ.

3. Η δυνατότητα μείωσης των επιτοκίων με τα οποία δανείζεται η Ελλάδα από τον EFSF.

4. Αποκατάσταση της ρευστότητας μέσω ενός είδους ποσοτικής χαλάρωσης όπως έπραξε ο Ben Bernake κατά την διάρκεια του 2008 στις Ηνωμένες Πολιτείες.

5. Ολοκλήρωση των αλλαγών που ήδη ανακοινώθηκαν στο ευρωπαϊκό επίπεδο προς μια ουσιαστικότερη ΟΝΕ βραχυπρόθεσμα ή μεσοπρόθεσμα. Για παράδειγμα η ενιαία ευρωπαϊκή εποπτεία των τραπεζών, το κοινό πλαίσιο εγγύησης των καταθέσεων και εξυγίανσης, αποτελεσματικότεροι δημοσιονομικοί μηχανισμοί, η έκδοση κοινών χρεογράφων, το σχέδιο Ντράγκι, τα μέτρα αποτελεσματικότερης υλοποίησης των μεταρρυθμίσεων που προωθούν την οικονομική ανάπτυξη, ο φορολογικός συντονισμός. Σε αυτά τα πλαίσια η Ελλάδα έχει πολλά να κερδίσει.

6. Ένα νέο σχέδιο Μάρσαλ για την Ευρώπη. Σε αυτό σημαντικός είναι και ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων όπου τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να αντλούν το δικό τους ποσοστό συγχρηματοδότησης (50%) από τον δανειακό λογαριασμό που έχουν με την ΕΚΤ χωρίς αυτά τα δάνεια να προσμετρώνται στο εθνικό χρέος εφόσον αυτό το σχέδιο επενδύσεων έχει εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων.